

statky učitelů a nedostatek materiálních zdrojů (OECD, 2010g). Tím vším je dáno, že při distribuci zdrojů na školství je třeba zvážit rovnost.

Adekvátní výše zdrojů na politiky a programy zaměřené na snižování neúspěchu žáků ve škole vyžaduje značné finanční částky i značný lidský kapitál. Důležitost kalkulace požadavků na zdroje pro iniciativy a posouzení nákladů proti očekávaným výsledkům a dopadu je především v současném prostředí omezování zdrojů absolutně zásadní. Nicméně transparentní, podrobné a přesné odhady nákladů se vidí jen velmi zřídka a kromě toho zdroje jsou často vynakládány na nesprávném místě. Existuje obecný nedostatek analýz různých vzdělávacích politik a programů posuzujících náklady na vysokou kvalitu a jejich přínosy pro školy a školenské orgány, což znamená, že školy a vlády často přijímají rozhodnutí, aniž by věnovaly patřičnou pozornost účinnosti a efektivnosti pravděpodobných výsledků vzdělávání (Hattie, 2009; Woessmann, 2008 in Faubert, 2012).

Úvahy vedoucí ke zlepšení systému

Zlepšení výsledků vzdělávání napříč celým systémem je složitý úkol, vyžadující přístup, který se zaměří na mnoho, pokud ne na všechny hlavní komponenty systému. Je tedy třeba zahrnout jak politiku, tak také proces: neexistuje žádný důvod přijímat politiky, které nemohou být realisticky zavedeny do praxe. Navrhnout správné politiky ke zlepšení rovnosti a ke snížení neúspěchů žáků ve škole je skutečně zásadní: ale totéž platí o dobře zpracovaných prostředcích, které uvedou tyto politiky v činnost v celé řadě škol. Z tohoto důvodu je třeba dobře propojit zdroje a stupně řízení při prosazování těchto cílů (OECD, 2010h).

I když je nezbytná ucelená strategie, zároveň platí, že neexistuje jediná šablona, kterou by používaly všechny země. Návrh politik musí vzít v úvahu kontext, zdroje a možnosti realizace, zejména v období krize. Kromě toho s posunem směrem k vyšší úrovni autonomie škol a k decentralizaci v mnoha systémech, spadají odpovědnosti za politiky pod různé centrální, regionální a místní systémy a někdy dokonce i pod samotné školy. A skutečně řízení vzdělávání v zemích OECD se rozšiřuje na zvyšující se počet zainteresovaných stran, takže koordinace, spolupráce a osobní odpovědnost se stávají mnohem důležitějšími než kdykoliv předtím. Tato zpráva navrhuje celou řadu opatření obsažených v politikách, které je třeba přijmout na širší systémové úrovni, a celou řadu opatření, kterými se podpoří znevýhodněné školy. Jedná se o opatření, která mohou být použita pro politiky na systémové úrovni, ale lze je implementovat i na regionální a místní úrovni.

Závěr: strategie zaměřená na zlepšení rovnosti ve vzdělávání a na snížení neúspěchu žáků ve školách

Snižování neúspěchu ve vzdělávání se vyplácí společnosti i jednotlivcům. Může rovněž přispívat k hospodářskému růstu. Skutečně platí, že vzdělávací systémy, které si v zemích OECD vedou nejlépe, jsou ty, které dokážou propojit kvalitu s rovností ve vzdělávání. Rovnost ve vzdělávání znamená, že osobní a společenské okolnosti, jako je pohlaví, etnický původ či rodinné zázemí, nepředstavují překážky při dosahování potenciálu, který poskytuje vzdělávání (spravedlnost), a že všichni jednotlivci získají alespoň základní, tj. minimální, dovednosti (inkluze). V takových vzdělávacích systémech dostane velká většina žáků příležitost získat velmi kvalitní dovednosti bez ohledu na osobní nebo sociálně-ekonomické okolnosti.

Téměř jeden z pěti žáků nedosáhne v zemích OECD na základní, tj. minimální dovednosti, které by mu umožnily fungovat v dnešní společnosti (tato skutečnost ukazuje na nedo-